

Haarlem, 16 april 2024

Internationaal befaamd werk *De heilige Lucas schildert de Madonna* van Maarten van Heemskerck blijkt oorspronkelijk uit twee schilderijen te bestaan

Iconisch topstuk te zien op eerste overzichtstentoonstelling van Heemskerck in Haarlem en Alkmaar (28 september 2024 t/m 19 januari 2025)

Voor de allereerste overzichtstentoonstelling ooit van Maarten van Heemskerck (Heemskerk, 1498 – Haarlem, 1574) is het iconische schilderij *De heilige Lucas schildert de Madonna* (1532) uitgebreid onderzocht en gerestaureerd. Tijdens het onderzoek en de restauratie werd duidelijk dat het schilderij oorspronkelijk uit twee delen bestond. Deze delen zijn eind 16de eeuw, na de Beeldenstorm, met een tussenstuk aan elkaar verbonden. Ook bleek de achtergrond van het schilderij in de 17de eeuw overschilderd. Het is technisch ingewikkeld om een 17de-eeuwse overschildering van een 16de-eeuwse verflaag weg te halen. Na uitgebreid onderzoek is dit gelukt en dat is baanbrekend te noemen. Nu de overschildering verwijderd is, zijn de oorspronkelijke kleuren weer te zien, die het werk veel meer diepte en ruimtelijkheid geven en het daardoor nog spannender maken. De restauratie geeft ook meer inzicht in de atelierpraktijk van de kunstenaar en hoe vernieuwend hij was voor zijn tijd. Het schilderij zal voor het eerst sinds vier eeuwen in twee delen te zien zijn in de tentoonstelling *Maarten van Heemskerck*, samen met 132 andere werken, waaronder 49 schilderijen van deze ondernemende kunstenaar.

Lidewij de Koekoek - directeur Frans Hals Museum: “Deze ontdekkingen geven belangrijke nieuwe inzichten in het werk en de atelierpraktijk van Heemskerck. Met recht wordt hij beschouwd als een van de belangrijkste 16de-eeuwse kunstenaars uit de Noordelijke Nederlanden. Samen met Stedelijk Museum Alkmaar en Teylers Museum laten we nu het eerste overzicht ooit van deze kunstenaar zien. De hoogste tijd!”

Tentoonstelling

Van 28 september 2024 t/m 19 januari 2025 is de overzichtstentoonstelling van Maarten van Heemskerck (Heemskerk, 1498 - Haarlem, 1574) te zien in het Frans Hals Museum, Stedelijk Museum Alkmaar en Teylers Museum. Elk museum toont - 450 jaar na zijn dood - een onderscheidende periode uit het leven van deze invloedrijke en succesvolle 16de-eeuwse kunstenaar. Met belangrijke stukken uit de eigen collecties van de musea en zelden uitgeleende schilderijen, tekeningen en prenten uit o.a. The Metropolitan Museum of Art (New York), Museo Thyssen-Bornemisza (Madrid), The National Gallery (Londen), het Rijksmuseum (Amsterdam), het Nationaal Museum van Warschau en het Kupferstichkabinett (Berlijn). In de tentoonstelling wordt duidelijk hoe vernieuwend, expressief en theateraal het werk van deze Hollandse renaissancekunstenaar is.

In het Frans Hals Museum staat het vroegst bekende werk van Heemskerck centraal, gecombineerd met dat van tijdgenoten als Jan van Scorel en Jan Gossart. Stedelijk Museum Alkmaar vertelt over Heemskercks reis naar Italië en laat zien hoe die ervaring uitmondde in gedurfde en voor die tijd spectaculaire werken. Met ruim 60 hoogwaardige prenten van Heemskerck toont Teylers Museum het succesvolle ondernemerschap van de kunstenaar: vele honderden prenten naar zijn ontwerp werden breed verspreid in de Nederlanden.

Aan de tentoonstelling is uitvoerig onderzoek voorafgegaan. Bovendien zijn naast *De heilige Lucas schildert de Madonna* nog enkele andere werken recent gerestaureerd. Tevens verschijnt een uitgebreide publicatie over leven en werk van de kunstenaar, geschreven door Heemskerck-specialist Ilja Veldman. Dankzij recent onderzoek bevat het tal van nieuwe inzichten, zoals gewijzigde toeschrijvingen, identificaties van portretten, maar ook nieuwe informatie over Heemskercks netwerk en zijn werkwijze.

De tentoonstelling wordt mede mogelijk gemaakt dankzij de bijdragen van onder meer de Turing Foundation en het Cultuurfonds.

Noot voor de redactie

Voor meer informatie en/of beeldmateriaal kunt u contact opnemen per e-mail via bureau@heidivandamme.nl of telefonisch via Natalie Bos: +31 (0)6 1444 84 60 of Heidi Vandamme: +31 (0)6 295 32 686.